

آموزش و پرورش و جوانی تربیت در راستای بازسازی اصول تربیتی

مؤلف: ژوش

فهرست ارزش

ناصر فاضل هروی

نشر اختر

سر شناسه	: واپرزه، فهیمه، ۱۳۶۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: آموزش و پرورش و مبانی تربیت در راستای بازسازی اصول تربیتی/پژوهش و تالیف فهیمه واپرزه، ناصر فاضل هروی.
مشخصات نشر	: تبریز: اختر، ۱۳۹۶
مشخصات ظاهری	: ۱۴۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۷-۶۵۵-۴
وضعیت فهرست نویسی: فیا	
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: آموزش و پرورش.
موضوع	: اسلام و آموزش و پرورش
رده بندی کنگ	: ۱۳۹۴ و ۲۸/ LB۱۷
رده بندی وی	: ۳۷۰
شماره کتابخانه ملی	: ۳۹۸۶، ۴۸

نشر اختر

آموزش و پرورش و مبانی تربیت در راستای بازسازی اصول تربیتی

پژوهش و تالیف: فهیمه واپرزه، ناصر فاضل هروی

ناشر: نشر اختر

چاپ اول ۱۳۹۶ • ۱۳۶ صفحه • قطع رقعی • شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۷-۶۵۵-۴

مرکز فروش: تبریز- اول خیابان طالقانی، روبروی مصلی، نشر اختر

تلفن: ۰۴۱-۳۵۵۵۵۳۹۳

قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۶	چکیده
۸	مقدمه
۱۱	مفهوم آموزش و پرورش
۱۳	نظریه‌های آموزش و پرورش
۱۴	منابع تعیین هدف‌های آموزشی
۱۹	آرمان‌های جهانی آموزش و پرورش
۲۱	نقش معرفت‌شناسی در تعلیم و تربیت
۲۸	پیچیدگی فرایند تعلیم و تربیت و دشواری تحلیل آن
۲۹	اصول مهم در آموزش و پرورش
۳۹	مکاتب یادگیری
۴۵	فلسفه چیست؟
۵۷	تفاوت بین تعلیم و تربیت
۶۰	فلسفه تعلیم و تربیت
۶۰	انواع فلسفه‌های تعلیم و تربیت
۶۱	اسلام و تربیت
۶۹	رابطه فلسفه با تعلیم و تربیت
۷۳	ضرورت فلسفه تعلیم و تربیت

- ۷۷ ادوار و مراحل تعلیم و تربیت اسلامی
- ۷۸ فلسفه تربیت دینی از دیدگاه اسلام
- ۸۴ تعریف تعلیم و تربیت اسلامی
- ۸۷ نظریه‌های تربیتی معاصر
- ۸۹ نظریه بابا، دوج (BayarDodge) در زمینه تعلیم و تربیت اسلامی
- ۹۲ مبانی اساسی تعلیم و تربیت
- ۹۳ اهداف کوتاه مدت و بلند مدت آموزش و پرورش
- ۹۶ اهداف کلی آموزش و پرورش جمهوری اسلامی ایران
- ۱۰۰ اهداف تعلیم و تربیت در ایران
- ۱۰۲ هدف‌های تربیتی اسلام
- ۱۰۳ اهمیت و ضرورت تدوین فلسفه تربیتی جامعه در دوران معاصر
- ۱۰۳ هدف‌های آموزش و پرورش در جمهوری اسلامی ایران
- ۱۰۵ تعریف جامعی از تربیت اسلامی
- ۱۰۶ اصول تربیت اسلامی
- ۱۰۸ تفاوت آموزش و پرورش دینی و غیردینی
- ۱۰۹ پیوند با اهداف تربیتی
- ۱۱۲ آسیب شناسی در تعلیم و تربیت اسلامی
- ۱۱۵ اشکال اصلی در تربیت غیر اسلامی
- ۱۲۲ نقش تربیت در آستانه هزاره سوم
- ۱۳۲ بحث و نتیجه گیری
- ۱۳۳ منابع و مآخذ

چکیده:

معمولاً عموم مردم نقش اصلی آموزش و پرورش را آموزش سواد خواندن و نوشتن می‌دانند. اگرچه مهارت زیاده به عنوان یک هدف مهم در آموزش و پرورش محسوب می‌شود، اما تنها هدف این نظام نیست. آموزش و پرورش در هر کشوری با اهدافی خاص و متفاوت، انجام می‌گیرد. اما آنچه همه این آموزشها مورد توجه است، اهداف کلی و غایی‌اند که در چگونگی شکل‌گیری و تعیین آنها، اختلاف نظر وجود دارد. امروزه آموزش و پرورش بنابه ضرورت تغییرات اجتماعی یکی از سازمانهای پیچیده و بزرگ اجتماعی در هر کشوری محسوب می‌شود و با رشد و توسعه اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی پیوندی ناگسستنی دارد و بتدریج از یک حالت ساده ابتدایی به یک حالت پیچیده درآمده است.

تربیتی آموزش و پرورش از یکسو تبدیل کردن انسانهای مستعد به انسانهای سالم، بالنده، متعادل و رشد یافته است و از سوی دیگر تأمین کننده نیازهای نیروی انسانی جامعه در بخشهای متفاوت فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی است. نظریه چنین اهمیتی است که در عصر کنونی، همه دولتهای جهانی از کوچک و بزرگ، قدرتمند و ناتوان و

صنعتی و در حال توسعه، پرداختن به آموزش و پرورش مردم خود را در شمار وظایف اساسی می‌دانند و برای همگانی، سراسری و حتی اجباری کردن آن، تعهدات سنگینی در قانونهای اساسی و بنیادی خود می‌گنجانند و درصد زیادی از تولید ناخالص ملی و بودجه جاری و عمرانی کشور را به این امر مهم اختصاص می‌دهند.

در این مقاله سعی داریم اهداف آموزش و پرورش را از ابعاد گوناگون مورد بررسی قرار دهیم. نویسندگان مقاله معتقداند که آموزش و پرورش باید به رشد قوه قضاوت صحیح، مسئولیت‌پذیری، خودآگاهی و ایجاد روحیه خلاق، نقاد و متفکر در برخورد با مسائل فردی و اجتماعی برآورد. مهم‌تر از همه، رسالت هدایت تکامل فردی و اجتماعی را در ابعاد مختلف به نحو احسن انجام بپردازد.

مقدمه:

جامعه انسانی همواره در پی آن بوده است تا در پرتو دانش و دانایی به بهبود زندگی مادی و معنوی خود پردازد و شرایطی را ایجاد کند تا به توسعه همه جانبه در زمینه های فرهنگی اقتصادی و اجتماعی دست یابد. لازمه رسیدن به چنین وضعی برای هر جامعه، استقرار نظام علمی و آموزشی مستحکم و پویاست تا بتواند روح علمی در جامعه بدمد. رجب شریف و باروری استعداد و خلاقیت اعضای آن گردد. آموزش و پرورش ابزاری است که میتواند استعدادهای بالقوه را شکل دهد، فعلیت بخشد و هدایت کند. به همین جهت است که نظام آموزش و پرورش در این راستا به عنوان بنیادی ترین نهاد جامعه نقش اساسی ایفا می کند و بار سنگین شکوفایی استعدادها و توانایی های نسل کنونی و آینده را بر دوش دارد. ایستایی آن موجب رکود جامعه می گردد و پویایی اش جامعه را در رسیدن و ترقی تدریجی دهد.

Philosophy and the

(D.J. Lloyd, Teacher)

قبل از اینکه اهداف آموزش و پرورش را مشخص کنیم، نخست باید بدانیم که منظور از هدف و منظور از آموزش و پرورش چیست یعنی هر کدام را جداگانه بشناسیم و ارتباط آنها را بدانیم.

هدف و ویژگی های آن:

در لغتنامه دهخدا هدف به معنی نشانه و غرض آمده است.

هدفی را که انتخاب می کنیم باید پنج ویژگی داشته باشد تا آن هدف به صورت

صحیح انتخاب شود.

۱- هدف باید مشخص باشد (Specific)

به عنوان مثال اگر شما بخواهید کتابی بخرید، باید مشخص کنید که:

- نام کتاب چه باشد.

- موضوع کتاب چه باشد.

- نویسنده آن چه کسی باشد.

- حدود قیمت آن چقدر باید باشد.

-)

۲- قابل سنجش (Measurable)

این ویژگی هدف (قابل سنجش بودن) فقط به این معنا نیست که هدف باید امری کمی باشد بلکه به این معناست که هدف باید شاخصی برای تحقق داشته باشد تا بتوان میزان فاصله آن را (دور بودن یا نزدیک بودن) نسبت به خود تشخیص دهیم. در مورد اهداف مادی می توان آنها را با شاخص های کمی (رشد، سنجش قرار داد و در مورد اهداف معنوی باید از شاخصهای کیفی استفاده نمود بعنوان مثال اگر شما می خواهید بنده خوب خدا باشید باید شاخص هایی را نیز برای یک بنده خوب تعریف کرده باشید و خود را با آن شاخص ها سنجش کنید.

تصویر روشن و شفاف از تحقق آن در ذهن خود داشته باشیم. یعنی این بدانیم این هدف برای ما و دیگران دارای چه اثر یا آثار قابل تعریفی است و یا عبارت دیگر ما باید به روشنی بدانیم که اگر به هدف خود نرسیم چه چیزهایی را از دست خواهیم داد و چه تفاوت هایی بایدست آوردن آن وجود دارد و اگر این تفاوتها برای ما ایجاد ضرورت ننماید (یعنی در واقع یک تفتن باشد) هرگز محرک کافی برای تحقق اهدافمان ایجاد نشده

است.

۳- دست یافتنی باشد (Achievable)

لازم نیست که هدف شما از دید دیگران امری ممکن باشد ولی حتما باید از دید خودتان غیر ممکن نباشد. در غیر این صورت هدفی که انتخاب کرده اید تنها یک آبروساز به عنوان مثال اگر هدف شما داشتن یک هواپیمای جت اختصاصی است خودتان آنرا مدد پررسی قرار دهید که آیا آن هدف برای شما دست یافتنی است یا خیر!! حتما هدف خود را در قالب یک جمله مثبت و بطور واضح بنویسیم و همواره در جلوی دید خود قرار دهیم و اگر بتوانیم تصویری از آن برای خود تهیه کنیم به مراتب تاثیر بیشتری در تحرک ما خواهد داشت و همچنین اگر بتوانیم احساسات خود را نیز در صورت رسیدن به هدف شناسایی کنیم و در ذهن خود مرور کنیم آنگاه خواهیم دید که چه تاثیر شگرفی در سرعت بحسیدن به اهدافمان در ما ایجاد خواهد شد.

توجه داشته باشیم برای موفقیت باید بر آنچه میخواهیم تمرکز کنیم و نه بر آنچه نمیخواهیم. مثلا وقتی بچه‌ها را از کاری منع میکنیم مشاهده میکنیم که نتیجه برعکس دارد و آنها تمایل بیشتری بر انجام آن کار دارند. باید ذهن آنها را متوجه کار صحیح نماییم.

۴- واقعی باشد (Realistic)

واقعی بودن هدف یعنی اینکه هدف خیالی و توهمی نباشد به عنوان مثال شما نمی‌توانید به بازار بروید و یک ماشین پرنده خریداری کنید اما ساخت یک ماشین پرنده برای یک مخترع میتواند یک هدف باشد پس ماشین پرنده برای اولی یک خیال و برای فرد دوم یک هدف است. و یا قبولی در کنکور در رشته ای که اصلا وجود ندارد یک هدف غیر واقعی است. اما می‌توانید به عنوان یک برنامه ریز وزارت علوم، ایجاد رشته مذکور را هدف قرار دهید.

هزینه هایی را که برای رسیدن به هدف خود باید بپردازیم، مشخص کنیم و توجه داشته باشیم که بخش مهمی از این هزینه ها اموری است که باید از دست بدهیم. بعنوان مثال هزینه قبولی در کنکور فقط پرداخت مبلغ ثبت نام در کلاس کنکور نمی باشد ما باید از رفتن به سینما و پارک و نیز برای مدتی چشم پوشی کنیم.

۵- «رایرمان باشد» (Timely)

ممانعت به بسیاری از افراد از توجه به این ویژگی غفلت می ورزند. شاید در این مواقع سعی میکنند برای تحقق اهداف خود زمان پیش بینی کنند و وقتی که این توان را در خود نمی یابند از تعبت می سرزد، می شوند غافل از اینکه زمان در واقع بخشی از هدف شماست.

اهداف ما باید بصورت همگرا تعریف شوند یعنی تعارضی با یکدیگر نداشته باشند بعنوان مثال ما نمی توانیم تنها رشد سرخورد را بخواهیم مگر اینکه اندام دیگر ما نیز با آن رشد کنند در غیر اینصورت ما شکست خواهیم خورد. اما نکته مهم این است که در صورت شکست ناامید نشویم بلکه مجدداً اهداف خود را مورد بررسی قرار دهیم و اشکال آن را رفع کنیم.

همچنین در انتخاب اهداف خود به دو نکته مهم دیگر توجه داشته باشیم

الف: مجموعه اهداف ما نباید یکدیگر را نقض کنند و متضاد یکدیگر نباشند.

ب: دیگران را نیز در اهداف خود در نظر بگیریم و به اهداف معنوی نیز بیاندیشیم.

مفهوم آموزش و پرورش

آموزش و پرورش یا تعلیم و تربیت (به انگلیسی: education) دارای مفهوم و